

Varhaiskasvatussuunnitelma

Miranda x

Ryhmäperhepäiväkot Sat umaa
Monninlinja 337 B
05800 HYVINKÄÄ
041-4310940
sat umaa.monni@gmail.com

päivitetty 28.6.2011

Sisällysluettelo

1. JOHDANTO/ESITTELY.....	1
2. LÄHTÖKOHDAT SATUMAAN TOIMINNASSA.....	1
2.1 Palveluhenkisyys ja joustavuus.....	1
2.2 Luottamuksellisuus.....	2
2.3 Kasvatuskumppanuus.....	2
2.4 Lapsilähtöisyys.....	2
3. SATUMAAN TOIMINTA-AJATUS, ARVOT, VARHAISKASVATUS JA IHMISKÄSITYS.....	3
3.1 Toiminta-ajatus.....	3
3.2 Arvot.....	3
3.3 Varhaiskasvatus.....	3
3.4 Ihmiskäsitys.....	4
4. PERUSHOITO.....	4
4.1 Hygienia.....	4
4.2 Ruokailu.....	4
4.3 Pukeutuminen.....	5
4.3.1 Ulkovaatteet.....	5
4.3.2 Sisävaatteet.....	5
4.4 Ulkoilu.....	5
4.5 Lepo.....	6
5. VARHAISKASVATUKSEN PEDAGOGINEN TOTEUTTAMINEN.....	6
5.1 Toimintatavoite.....	6
5.1.1 Leikki.....	6
5.1.2 Liikkuminen.....	7
5.1.3 Musiikki.....	7
5.1.4 Tutkiminen ja oma pohdinta.....	8
5.1.5 Taiteen kokeminen ja ilmaiseminen.....	8
6. VARHAISKASVATUKSEN SISÄLTÖALUEET.....	9
6.1 Matemaattinen sisältöalue.....	9
6.2 Luonnontieteellinen sisältöalue.....	9
6.3 Historiallis-yhteiskunnallinen sisältöalue.....	9
6.4 Esteettinen sisältöalue.....	10
6.5 Eettinen sisältöalue.....	10
6.6 Uskonnollis-katsomuksellinen sisältöalue.....	10
7. VISKARI.....	10
8. ERITYISEN TUEN JÄRJESTÄMINEN.....	11
8.1 Puhe/toimintaterapia.....	11
8.3 Kuntoutusohjaaja.....	12
8.3 Muut kuntouttavat ja hoitavat tahot.....	12

”Pane hellyys sanoihisi kun puhut,
silloin ne putoavat kuin siemenet
lämpöiseen maahan.
Älä lähesty kovilla sanoilla ettet pirstoaisi.
Vain kivet kestävät vasaroimista.”
-Anu Korpela-

1. JOHDANTO/ESITTELY

Päivähoito Satumaa sijaitsee Hausjärven kunnassa Monnissa, Riihimäen ja Hyvinkään rajoilla.

Satumaa toimii paritalon puolikkaassa, toinen puolikas on yksityisessä asuinkäytössä. Käytössämme on 4h, keittiö, 2xwc, khh, psh ja sauna. Tilat ovat hyvin kodinomaiset.

Todella iso aidattu oma piha ei ole tasainen ”normaali päiväkotipiha” vaan pihamme on vaihtelevaa maastoa, puita, pensaita, isoja kiviä ja nurmikkoa, osa pihastamme on ns. luonnontilassa. Piha tarjoaa monipuoliset leikki- ja touhumahdollisuudet.

Takapihalla on keinu ja hiekkalaatikko, etupihalla on ”keinuauto”. Ulkoiluissa on mukana vaihteleva määrä erilaisia kausileluja.

Lähistöllä sijaitseva Monnin alakoulu tarjoaa mahdollisuuden talvella luisteluun kentällään.

Ryhmäämme mahtuu 15 lasta, ikähaitariltaan 1-6 vuotta.

Olemme ilmaisu- ja luontopainotteinen ryhmäperhepäiväkotinä.

Ryhmässämme toimii lähihoitaja ja kaksi perhepäivähoitajaa. Ammattitaitoinen henkilökunta kouluttaa itseään säännöllisesti.

Lounasruoka ja maidot saapuvat meille Fazer Amica Oy:ltä ja hygieniapassin omaavat hoitajat valmistavat aamu- ja välipalat itse päivittäin.

2. LÄHTÖKOHDAT SATUMAAN TOIMINNASSA

Satumaan toiminnassa tärkeitä huomioonotettavia asioita ovat palveluhenkisyys, joustavuus, luottamuksellisuus, kasvatuskumppanuus ja lapsilähtöisyys.

2.1 Palveluhenkisyys ja joustavuus

Satumaassa päivähoitoa toteutetaan, arvioidaan ja kehitetään yhdessä perheiden

kanssa vastaamaan perheiden omia tarpeita.

Jokaista perhettä kohdellaan kunnioittavasti, heidän lapsensa parhaina asiantuntijoina.

Pyrimme mahdollisuuksien mukaan joustamaan myös ennalta sovittujen hoitoaikojen muutoksissa.

2.2 Luottamuksellisuus

Satumaassa tapahtuvan päivähoidon perustana on perheen ja sen kanssa työskentelevien hoitajien keskinäinen luottamus.

Luottamuksellisen hoitotyön lähtökohtana on aina lapsen etu.

2.3 Kasvatuskumppanuus

Ensisijainen kasvatusoikeus ja – vastuu on vanhemmilla. Kasvatuskumppanuus on kasvatusvastuun jakamista. Lapsen hoito, kasvatus ja opetus pohjautuvat vanhempien kanssa tehtävään kasvatussuunnitelmaan, jota arvioidaan yhdessä vuosittain. Kasvatussuunnitelma pyritään tekemään 2-3 viikon kuluttua siitä kun lapsi on aloittanut hoidon Satumaassa. Joka päivä pyrimme kertomaan vanhemmille millainen lapsen päivä on ollut hoidossa.

Vanhempien kanssa käydään keskustelua lapsesta ja perheen tavoista ja toiveista ja Satumaan toiminnasta, tavoitteista ja esittelemme hoitoympäristön ennen varsinaista hoidon alkua. Hoitosopimuksen kirjoitus vaiheessa vanhemmat saavat lapsen perushoitoon ja luonteenpiirteisiin liittyvän kaavakkeen kotiin täytettäväksi. Kaavake palautetaan ensimmäisillä tutustumiskerroilla tai viimeistään ensimmäisenä hoitopäivänä. Satumaahan hoitoon tulevat käyvät useimmiten muutaman kerran parin tunnin jaksoilla tutustumassa touhuiluumme. Ensimmäisillä kerroilla vanhemmat voivat olla mukana. Seuraavilla kerroilla vanhemmat voivat jättää lapsen vähäksi aikaa hoitoon. Tutustumiskäynnit räätälöidään jokaisen lapsen ja perheen tarpeita vastaaviksi. Hoitoon tullessa vanhemmat tuovat lapsen ryhmään hoitajan nähden ja kotiin lähtiessä vanhemmat hakevat lapsen hoitajan nähden.

2.4 Lapsilähtöisyys

Jokaisen lapsen lapsuutta arvostetaan. Lapsi saa kasvaa omien kokemustensa pohjalta yksilöllisten edellytystensä mukaisesti aikuisen kannustuvassa, hyväksyvässä ja turvallisessa ohjauksessa. Kannustamme lapsia omiin oivalluksiin ja

mielikuvituksen käyttöön. Asetamme lapsille rajoja ja valvomme heidän toimiaan. Jakamalla ryhmämme välillä pienryhmiksi pystymme paremmin vastaamaan lapsen omiin tarpeisiin, kuuntelemalla häntä, olemalla läsnä ja antamalla ns. laatu-aikaa aikuisen kanssa.

3. SATUMAAN TOIMINTA-AJATUS, ARVOT, VARHAISKASVATUS JA IHMISKÄSITYS

3.1 Toiminta-ajatus

Lähtökohtanamme on turvallinen hoitoympäristö ja lapsen iän sekä kehitystason huomioiva yksilöllinen ja virikkeellinen toiminta.

Ammatti- ja yhteistyötaitoinen henkilökunta pyrkii joustavaan ja vanhempien kanssa tehtävään yhteistyöhön lapsen kasvun ja kehityksen tukemisessa ja ohjauksessa.

3.2 Arvot

Arvot ohjaavat meidät jokapäiväisiä toimiamme. Pidämme tärkeinä jokaisen huomioimista yksilönä, toisten ihmisten kunnioittamista, luonnon läheisyyttä, arvostusta ja hyviä tapoja sekä terveyttä.

Tavoitteenamme on opettaa lasta ottamaan vastuuta omasta käyttäytymisestään. Lasten kanssa pohditaan moraaliin liittyviä kysymyksiä (oikea – väärä, oikeudenmukaisuus). Lasta kasvatetaan kunnioittamaan toista ja toisten näkökantoja, sekä rohkaistaan rehellisyyteen ja oikeudenmukaisuuteen. Tärkeinä ja oppimisen arvoisina taitoina ovat myös hyvät tavat ja yhteisten sääntöjen noudattaminen. Pyrimme itsemme hyväksymiseen, tasavertaisuuteen, yhteistyöhön, pitkäjänteisyyteen ja jatkuvaan kehittymiseen.

3.3 Varhaiskasvatus

Tavoitteenamme on edistää lapsen tervettä kasvua, kehitystä ja oppimista turvallisessa ja virikkeellisessä ympäristössä. Tavoitteenamme on, että jokainen lapsi tuntee olonsa Satumaassa hyväksytyksi ja turvalliseksi, ja se, että vanhemmat luottavat hoitajiin ja tuntevat lapsensa hoidon turvalliseksi.

Olemme laatineet yksikköämme koskevan turvallisuussuunnitelman, joka kattaa koko päivän toiminnan ulkoiluineen, se kattaa myös erilaiset tapahtumat, kuten retket.

3.4 Ihmiskäsitys

Huomioimme jokaisen lapsen yksilöinä, jolla on omat tarpeet ja tavoitteet.

Kasvuprosessi on rajaamaton mahdollisuus. Meillä kaikilla on mahdollisuus itsemme jatkuvaan kehittämiseen.

4. PERUSHOITO

4.1 Hygienia

Lapsen aloittaessa hoidon Satumaassa, keskustelemme vanhempien kanssa lasten vessatoimista kotona, jotta tiedämme miten asiat sujuvat kunkin lapsen kohdalla. Emme esim. aiheuta pienimmille lapsille pottakammosa potattamalla heitä jos he eivät ole siihen vielä kotona tutustuneet. Korostamme käsienpesun tärkeyttä. Kädet pestään aina hoitoon tullessa, wc-käyntien jälkeen, ulkoilun jälkeen ja ennen ruokailuja. Jokaisella lapsella ja hoitajalla on oma käsipyyhe joka vaihdetaan vähintään kerran viikossa ja aina tarvittaessa. Epidemian (esim. sikainfluenssa) vallitessa käytämme käsien kuivaamiseen kertakäyttöpyyhkeitä tartuntavaaran minimoimiseksi. Hoitajat huolehtivat, että lapset pesevät ja kuivaavat kädet huolellisesti käsienpesun jälkeen. Ruokailun jälkeen isommat lapset pyyhkivät suun ja tarvittaessa kädet kertakäyttöpyyhkeeseen, pienten lasten suut ja kädet pyyhimme hajusteettomalla kosteuspyyhkeellä ja/tai pesemme vedellä.

Satumaan tilat siivotaan säännöllisesti kerran päivässä. Laajempi perussiivous suoritetaan kerran viikossa. Hoitajilla on suoritettuna hygieniapassi.

4.2 Ruokailu

Lounas tulee Fazer Amicalta ja aamu- ja välipalan hoitajat tekevät itse. Lomakausina hoitajat valmistavat ruoan itse. Pyrimme järjestämään ruokailuhetket rauhalliseksi tilanteeksi jossa hoitajat syövät yhdessä lasten kanssa. Satumaassa yksi lapsi vuorollaan saa olla ruokajärjestäjä joka vaihtuu päivittäin. Ruokajärjestäjä auttaa kattamaan pöydät, laskee jokaiselle lapselle xylitol-pastillit, kaataa maidot mukeihin ja jakaa ruokalautaset pöytiin omien taitojensa mukaan. Harjoittemme hyviä pöytätapoja ja ruokailuvälineiden oikeata käyttöä. Satumaassa emme pakota lapsia syömään mutta kannustamme maistamaan jokaista ruokaa uusien makuelämyksien saamiseksi. Pyrimme syömään monipuolisesti ja ravitsevasti, ruoalla on tarjolla aina myös maito ja leipä. Käytössämme on viiden viikon kiertävä aamu- ja välipalalista.

Välipalat ovat monipuolisia ja koostuvat mm. kiisseleistä, hedelmistä, leivästä, muroista, leivonnaisista ym. Ruoka-aineallergiat huomioimme jokaisen allergisen lapsen kohdalla. Vanhempien on toimitettava lapsen allergioista lääkärintodistus

4.3 Pukeutuminen

Pukemistilanteet pyrimme järjestämään niin, että jokaisella on mahdollisuus pukea itse tai ainakin mahdollisuus harjoitella pukemista. Päivittäin harjoittelempa vetoketjujen sulkemista ja avaamista, nappien ja neppareiden käyttöä, punttien ja lenksujen laittoa, hanskojen pukemista jne. Jokainen lapsi pukee omien taitojensa mukaisesti ja hoitajat auttavat tarvittaessa. Ulos lähtiessä hoitajat tarkistavat, että kaikilla on asianmukaisesti puetut varusteet.

4.3.1 Ulkovaatteet

Vanhempien tulee huolehtia jokaiselle lapselleen säänmukainen vaatetus ja riittävä varavaatetus hoitopäivän ajaksi. Vesikelillä kastuvat useimmiten hanskat ja kengät, pakkasella ja tuulisella ilmalla on hyvä olla lämmintä puettavaa ja kaulan suojaksi kauluri tai huivi.

Satumaassa ei ole mahdollisuutta kaappikuivatukselle.

4.3.2 Sisävaatteet

Sisävaatetustakin on hyvä olla mukana kassissa. Vahinkoja voi käydä myös isoille lapsille vaikka maitomukin kanssa.

4.4 Ulkoilu

Satumaassa ulkoilemme joka päivä sään salliessa. Meillä on monipuolinen piha, jossa lapsilla kehittyy niin motoriset taidot kuin mielikuvituskin.

Ulkoilemme aamupäivisin joko omalla pihalla tai teemme retkiä lähiympäristössä, iltapäivisin ulkoilemme omalla pihalla. Kesällä ulkoilemme paljon varsinaisen viikkotoiminnan ollessa kesätauolla.

Aamupäivällä ulkoilemme klo 9-11 ja iltapäivällä klo 14.30-17 kesäaikana, säästä riippuen. Talviajan iltapäiväulkoilu alkaa vasta 15.30-17.

Talvella pakkasrajamme on -10-15 astetta, tuuli huomioon ottaen.

Lapsella tulee olla säänmukainen päähine sekä ulko- ja sisävaatteet erikseen, myös kesäaikana!

4.5 Lepo

Hoitopäivä on lapsen työpäivä ja jaksamisen kannalta rauhallinen lepo hetki päivällä on tarpeen kaikille hoidossa oleville lapsille. Pienet lapset tarvitsevat unta jaksukseen, kasvaakseen ja käsitelläkseen oppimiaan asioita. Uni-/lepoaika Satumaassa on klo 12-14 välillä.

Nukkumapakko ei ole, mutta uni-/leporauha on taattava kaikille.

Lapsille luetaan lepo hetken aluksi unisatu, jonka aikana osa lapsista jo nukahtaa.

Tarvittaessa silittelemme uneen niin pienimmät kuin isoimmatkin lapset.

Lepo hetken ajan lapsella saa olla oma unikaveri.

5. VARHAISKASVATUKSEN PEDAGOGINEN TOTEUTTAMINEN

Lapsen päivähoito on suunnitelmallista ja tavoitteellista toimintaa, joka ottaa huomioon lapsen iän ja kehitystason. Hoitajat tukevat lapsen kehitystä myös asettamalla turvalliset rajat niin lapselle kuin toiminnallekin. Keskeistä on lapsen kunnioittaminen omana itsenään. Lapsi kokee näin saavansa arvostusta ja ymmärrystä, sekä uskaltaa olla oma itsensä ja yrittää.

5.1 Toimintatavoite

Tavoitteenamme on saada räätälöityä kokonaisuus, jossa lapsen ikä- ja kehitystaso huomioon otettuna tarjoaa jokaiselle virikkeellistä ja kehitystä tukevaa toimintaa, hyvää perushoitoa unohtamatta. Toimintasuunnitelmassamme käytettävät teemat heijastuvat aina kaikkiin sisältöalueisiin.

5.1.1 Leikki

Leikkiminen on lapsen työtä. Leikit kehittävät mm. lasten sosiaalisia taitoja ja mielikuvitusta. Leikin avulla lapset pystyvät käsittelemään jännittäviä ja pelottaviakin asioita. Leikkien avulla lapset oppivat myös kestämiään paremmin pettymyksiä, tarkkaavaisuus kehittyy ja keskittymiskyky paranee.

Satumaassa on joka päivä mahdollisuus leikkiä monipuolisesti erilaisia leikkejä.

Vapaassa leikissä lapset itse kehittävät leikin kulun, siihen tarvittavat tarvikkeet ja henkilöt ja he saavat valita tilan, missä he leikkiään haluavat toteuttaa.

Ohjatuissa leikkihetkissä hoitajat valitsevat leikin ja ohjailevat leikin kulkua.

Lapsilla on myös mahdollisuus leikkiin, josta puuttuvat valmiit lelut. Esimerkiksi toisinaan ulkoillessa he käyttävät leikkivälineinään luonnonmateriaaleja.

Sisätiloissa meillä on yksi huone sisustettuna kotileikkiä varten, nukensänkyineen ja leikkihelleineen. Toinen huone mahdollistaa autoleikin, automattoineen, junaratoineen ja parkkitaloineen. Huoneita voidaan käyttää myös muihin tarkoituksiin.

5.1.2 Liikkuminen

Liikkuminen eri muodoissaan on tärkeää perushyvinvoinnin kannalta. Liikkuessa kehittyä niin tasapaino kuin motoriikkakin. Tavoitteenamme on harjaannuttaa lapsen hieno- ja karkeamotorisia taitoja sekä fyysistä kuntoa.

Pyrimme antamaan lapsille onnistumisen kokemuksia perusliikunnan kautta.

Tarjoamme lapsille mahdollisuuden myös erilaisiin liikuntamuotoihin, näin toimimalla toivomme lapsen löytävän liikkumisen riemun ja sen kautta onnistumisen ilon.

Toivomme lasten ottavan liikkumisen osaksi jokapäiväistä elämää ja ymmärtämään monipuolisen liikunnan merkityksen hyvinvoinnille.

Käymme lasten kanssa paljon kävelyillä, näin mahdollistamme lapsille liikennesääntöjen oppimista ja käyttäytymistä liikenteessä. Viikoittaiset jumppahetket koostuvat vaihtelevasti satujumpista, musiikkiliikunnasta, tempuradoista, peleistä, ”urheilukilpailuista” jne.

Satunmaa osallistuu vuosittain Nuori Suomen järjestämään Vauhtivarpaat-kampanjaan, jonka tavoitteena on liikkua mahdollisimman paljon kahden viikon aikana.

Talvisin käymme Monnin koululla luistelemassa.

5.1.3 Musiikki

Satunmaassa lauletaan, kuunnellaan ja soitetaan musiikkia erilaisilla soittimilla.

Musiikki on hauskaa ja iloista yhdessäoloa, johon pienempienkin on helppo osallistua.

Musiikki on mukana Satunmaan jokapäiväisessä arjessa, jumpan, askartelujen, rauhoittumisen ja yhdessäolon merkeissä. Etenkin siirtymätilanteissa kun pitää odottaa, musiikki tuo hauskuutta ja tilanteessa aina samana esiintyvä musiikki auttaa pienimpiäkin lapsia hahmottamaan mitä seuraavaksi tapahtuu. Tuttu laulu siirtymätilanteissa luo myös turvallisuuden tunteen.

Laulu ja musiikki auttavat lasta myös kehittymään kielellisesti.

5.1.4 Tutkiminen ja oma pohdinta

Lapselle luontaiseen toimintaan kuuluu tutkiminen. Tutkimisen avulla lapsi muodostaa käsitystään häntä ympäröivästä maailmasta.

Annamme lapsille turvallisten rajojen puitteissa mahdollisuuden ympäristönsä tutkimiseen. Luonnossa hyönteisten ja kasvien ym. tutkiminen ja tarkkaileminen opettaa lapsille, että emme ole ainoita eläviä olentoja tällä planeetalla ja jokaisella elävällä ja kuolleella niin hyönteisellä kuin kasvillakin on oma paikkansa tässä elämän kiertokulussa. Lasten kanssa teemme myös mielikuvaharjoituksia ja mietimme sen avulla, mitä mistäkin tapahtumasta voi seurata.

Annamme lapsille mahdollisuuden muodostaa omien pohdintojen kautta ratkaisumalleja, joista sitten yhdessä keskustelemme.

5.1.5 Taiteen kokeminen ja ilmaiseminen

Satumaassa lapset saavat mahdollisuuden monipuoliseen omaan taiteelliseen ilmaisuun ohjatusti ja vapaan toiminnan aikana. Taiteelliset kokemukset syntyvät kuvataiteen, musiikin, draaman, liikkumisen ja kädentaitojen avulla. Arkakin lapsi löytää mahdollisuuden itsensä ilmaisemiseen. Elämyksien ja onnistumisen kautta lapsen persoonallisuus kehittyy ja itsetunto paranee. Teemme retkiä ja käymme lapsille tarkoitetuissa konserteissa, näyttelyissä ja teatteriesityksissä mahdollisuuksien mukaan. Pidämme erilaisia naamiaisia ja juhlia esim. vappunaamiaiset, itsenäisyyspäivän tanssiaiset. Lapsilla on oma taidenäyttely Satumaan seinällä jonne laitetaan lasten töitä esille kaikkien iloksi. Opetamme lapsia arvostamaan ja kunnioittamaan omia ja toisten töitä. Erilaiset kädentaidot kuuluvat Satumaan viikko-ohjelmaan. Askartelemme, maalaamme, leivomme, muovailemme, harjoittelemmme ompelemista ompelukuvien avulla. Askartelumme eivät ole suoraan mallin kopioimista, vaan jokaisen oma näkemys annetusta aiheesta. Vapaa askartelu on myös ohjelmassamme. Siinä ei anneta lapsille aihetta ollenkaan, vaan tuodaan lapsille iso laatikko täynnä kaikenlaisia materiaaleja ja he saavat itse valita mitä tekevät ja mitä materiaaleja he käyttävät. Harjoittelemmme erilaisten välineiden käyttöä esim. sakset ja sapluunat. Materiaalit erilaisiin askarteluihin ja taideteoksiin ovat lasten helposti saatavilla, mikä helpottaa lapsia ominaiseen luovaan itseilmaisuun ja mielikuvituksen käyttöön. Taiteessa ja luovuudessa on taivas rajana!

6. VARHAISKASVATUKSEN SISÄLTÖALUEET

6.1 Matemaattinen sisältöalue

Niin isot kuin pienetkin lapset ovat kiinnostuneita numeroista, vertailuista ja laskemisesta. Opettelemme päivittäin lukumääriä, päivämääriä ym. aamupiirissä. Silloin laskemme kuinka monta lasta on paikalla, mikä ja monesko päivä tänään on, kertaamme viikonpäiviä, harjoittelemmme vuodenaikoja, kuukausia ja vuosilukuja. Harjoittelemmme laskemaan mm. kuinka monta mukia ja lautasta tarvitaan, jotta kaikille olisi ruokailuvälineet, montako xylitol-pastillia jaetaan jne. Päivittäisten hoito- ja toimintatilanteiden lomassa harjoittelemmme vertailuja suurempi-pienempi, opettelemme käsitteitä, kuten eilen, tänään, huomenna jne.

6.2 Luonnontieteellinen sisältöalue

Satunmaa on luontopainotteinen ryhmäperhepäiväkoti, joten luonto on tärkeä osa jokapäiväistä toimintaamme. Joka aamuissa aamupiirissä katsomme päivän säätilan, onko ulkona kylmä vai lämmin, märkää vai kuivaa, tuuleeko tai paistaako aurinko. Mietimme samalla miten kuuluisi kulloisenkin sään vallitessa pukeutua. Opettelemme myös miten eri vuodenajat eroavat toisistaan. Keväällä lumi sulaa, luonto herää ja kaikki alkaa kasvamaan. Kesällä kaikki kukoistaa, järvet lämpenevät ja ötökät porraavat. Syksyllä luonto valmistautuu talveen, marjat kypsyvät, sienet kasvavat ja lehdet tippuu puista. Talvella luonto on vaipunut horrokseen. Ja mikä tärkeintä, opettelemme kunnioittamaan luontoa, emme roskaa sitä, emme tapa ötököitä jne. Teemme retkiä läheiseen metsään tai katsomaan junia läheiselle Monnin vanhalle asemalle. Retkillä tutkimme luontoa, miten se on mahdollisesti muuttunut viime retkestä. Opettelemme viikottaisilla kävelyretkillämme liikkumaan turvallisesti liikenteessä.

6.3 Historiallis-yhteiskunnallinen sisältöalue

Päivähoitoon tuleminen on suuri muutos lapselle, kaikki on uutta, niin kaverit kuin hoitajatkin. Aluksi tutustumme paikkoihin ja totuttelemmme tavanomaiseen päivärytmiin. Oma unilelu tai tutti tuo lapselle tuttua turvaa uudessa tilanteessa. Jokaisella lapsella on kotoa tuotu kasvunkansio, johon kootaan mm. valokuvia, askarteluja, haastatteluja ja loruja lapsen päivähoidon ajalta.

Vietämme Satumaassa kesä- ja joulujuhlaa, joissa lapset esittävät mm. lauluesityksiä. Vietämme myös perinteisiä juhlapäiviä, kuten itsenäisyyspäivänä pidämme tanssiaiset, huomioimme äitien- ja isänpäivät, aamiaistarjoilulla tai pullakahveilla.

Hausjärven kirjastoautolla käymme kerran kuussa lainaamassa kirjoja lasten luettavaksi.

6.4 Esteettinen sisältöalue

Pyrimme Satumaassa ohjaamaan lasta näkemään kauneutta ja kunnioittamaan erilaisia asioita, esim. luonnossa. Pyrimme herättämään lasten halun tutkia, aistia ja nähdä asioita ja ilmiöitä erilaisten toimintatapojen kautta, kuten musiikin, taiteen ja liikkumisen kautta. Aikuinen antaa välineet ja tilan tämän oppimiseen.

Tällä tavoin lapsi tutustuu maailmaan erilaisten elämysten kautta ja lasten arvoitukset, asennoituminen ja näkemykset alkavat hahmottua.

6.5 Eettinen sisältöalue

Satumaassa kiinnitämme erityistä huomiota hyviin tapoihin, niin ruokapöydässä, kuin kavereiden kohtelussa ja riitojen ratkomisessa. Opettelemme yhdessä mikä on väärin ja mikä oikein. Mitä saa tehdä ja mitä ei saa tehdä. Opettelemme kiittämään, pyytämään ja antamaan anteeksi. Mietimme yhdessä lasten kanssa miltä joku asia toisista voi tuntua. Opettelemme myös odottamaan omaa vuoroa, jakamaan leluja ja kuuntelemaan toisia.

6.6 Uskonnollis-katsomuksellinen sisältöalue

Satumaassa ei ole uskonnollista kasvatusta nimeksikään. Pyrimme mahdollisimman neutraaliin tilaan tässä asiassa. Huomioimme kuitenkin toiminnassamme pääsiäisen ja joulun ja kerromme miksi niitä juhlitaan. Tarvittaessa vastaamme ja keskustelemme yhdessä esim. kuolemasta, mitä se tarkoittaa, mitä sitten tapahtuu jne. Mahdollisuuksien mukaan pyrimme huomioimaan perheiden eri vakaumuksia ja toiveita asian suhteen.

7. VISKARI

Satumaassa toimii kerran viikossa 5-vuotiaille tarkoitettu viskari, joka pyrkii helpottamaan lapsen siirtymistä esikouluun. Viskarissa harjoittelemme hyviä ja

kohteliaita käytöstapoja. Opettelemme kuuntelemaan ohjeita ja odottamaan vuoroa. Opettelemme noudattamaan ohjeita erilaisten tehtävien ja pelien avulla. Käymme retkillä lähiympäristössä. Tutkimme, pohdimme ja ratkomme ongelmia yhdessä.

8. ERITYISEN TUEN JÄRJESTÄMINEN

Erityistä tukea tarvitsevat lapset, joiden kehityksen, kasvun ja oppimisen edellytykset ovat heikentyneet sairauden, vamman, tai toimintavajavuuden vuoksi tai tarvitsevat sosiaalista tukea kasvulleen.

Erityistä tukea tarvitsevan lapsen päivähoito Satumaassa pyritään järjestämään yhteistyössä lapsen vanhempien, päivähoiton henkilöstön ja mahdollisten erityistyöntekijöiden kanssa.

Tarvittaessa ryhmäavustaja tai henkilökohtainen avustaja tulee auttamaan lapsen sopeutumisessa, perushoidossa ja muissa ryhmän toiminnoissa.

Henkilökunnan ja vanhempien tukena on Hausjärvellä kiertävä

erityislastentarhanopettaja (KELTO), joka käy päiväkodissamme pyydettyä.

KELTON tehtävänä on konsultoida henkilökuntaa ja tehdä mm. lasten kehitysarvioita ja ohjata lapsi tutkimuksiin.

Mikäli vanhemmat haluavat, kokoonnumme yhdessä miettimään lapsen tuen tarvetta.

Tukitoimia voivat olla mm. lapsen kehityksen tehostettu seuraaminen, yhteistyön tehostaminen, erilaiset järjestelyt hoitopaikassa, tutkimuksiin tai kasvatus- ja perheneuvolaan ohjaaminen.

Vanhempien ja henkilökunnan yhteistyökumppaneita ovat tarvittaessa

lastenneuvolan terveydenhoitajat, puhe-, toiminta- ja fysioterapeutit, psykologit, kasvatus- ja perheneuvolan työntekijät sekä sosiaalityöntekijät.

8.1 Puhe/toimintaterapia

Lapsen vanhemmat järjestävät mahdolliset terapiakäynnit, myös käyntien perumiset. Vanhemmat hoitavat kuljetuksen tai hoitavat taksin tilaamisen ja maksamisen, jolloin mahdollinen avustaja vie lapsen terapiaan. Satumaan henkilökunta osallistuu avustajan ohella mahdollisiin terapeutin antamiin harjoituksiin lapsen kehittymisen tukemiseksi ja henkilökunta osallistuu myös mahdollisuuksien mukaan palavereihin ym.

8.3 Kuntoutusohjaaja

Kuntoutusohjaaja käy itse Satumaassa. Käynnin ajankohta on sovittu sopimaan Satumaan muuhun päivärytmiin niin, että siitä ei koidu haittaa myöskään kuntoutusohjaajaa tarvitsevalle lapselle. Kuntoutusohjaajan kanssa pyritään tekemään yhteistyötä koko Satumaan henkilöstön kanssa. Yhteyshenkilö tahojen välillä sovitaan tapauskohtaisesti.

8.3 Muut kuntouttavat ja hoitavat tahot

Lapsen vanhemmat järjestävät mahdolliset käynnit, myös käyntien perumiset. Vanhemmat hoitavat kuljetuksen tai hoitajan/terapeutin käynti järjestetään Satumaahan, Satumaan päivärytmiin sopivana ajankohtana. Satumaan henkilökunta osallistuu mahdollisen avustajan ohella mahdollisiin hoitajan/terapeutin antamiin harjoituksiin lapsen kehittymisen tukemiseksi ja henkilökunta osallistuu myös mahdollisuuksien mukaan palavereihin ym.